

Joel qelqa hinallataq Laodicea llaqtapi qanchis p'unchawpa adventista iglesiata — Chunka iskayniyuq número

Jeff Pippenger
2025-12-17

Chunka Iskayniyuq"} }

Munayniyuq Joelpa profétiko testimoniunta rikuchiyta hinam, Pentekostespim Pedro imata rimasharqa, imata rurasharqapas chaypi Joelpa testimoniun reqsichikunampaq. Ciertota yachani Bibliam sut'ita willakusqanta Pentekostespim Pedro imata rurasharqa, imata rimasharqapas chaymanta; ichaqa maskhashani yachayta imatataq Pedro profétikamente tipificasharqa qhepa paranpa historiapi, Pentekostespa mensajen Joel qelqap hunt'akusqan simikunapi churashaqtin.

Pedroqa Diospa puchuq ayllu runankunapa unanchaqninmi, hinaspataq mana Pentecostésipi sapaqllachu rikuchisqa kachkan, aswanpas Mateo 16pi Cesarea Filipospiwanmi rikuchisqa kachkan. Cesarea Filiposqa Daniel 11 qillqapa chunka kimsayumanta chunka pichqayuq kama versículokunapim tarikun; chay kimsa versículokunaqa huk maqanakuytam qhawachin, mayqinchus ñawpaqta hunt'akusqa karqan chay historiapa pacha tiempollanpi, imaynachus Cesarea Filipos sutiyaq karqan Panium nisqa sutiyoq. Chunka kimsayumanta chunka pichqayuq kama versículokunaqa ñawpaqchanku chunka suqtayuq versiculota, mayqinchus Estados Unidospi domingo leyta reqsichin. Chunka versículoqa 1989 watapi Unión Soviéticaq urmaynintam reqsichin. Daniel 11 qillqapa chunka versiculomanta chunka suqtayuq versiculokamaqa 1989 watamanta domingo ley kama tiempota qhawachin, chay tiempotaq kikin kapitulopi tawa chunka versiculopa “pakasqa historia” nisqanmi.

Pakasqa Willakuy **BOLD**FACE nisqapi

1798

Chay tukukuypiqa uray llaqtapa qhapaqninmi payta kallpachinqa:

1989

Chayqaqa wawankunaqa hatarinqaku, hinallataq achka atiyiniyuq hatun ejército-kunata huñunqaku; hinaspataq norte llaqtapa qhapaq kamachiqninca paypa contranpi muyu wayra hina hamunqa, carroswan, caballopi puriq soldado-kunawan, achka barco-kunawanpas; llaqtakunaman yaykunqa, unu lluphi hina hunt'aspa pasapunqa. Chaymanta hukninca cheqaqtapuni hamunqa, hunt'aspa pasapunqa; hinaspataq kutimunqa, yapamanta kallpachakuspa, chayamunankama paypa sinchi pukaraman.

2014 watapi Raphia maqanakuy

Uray llaqtapi reyqa phiñakuywan kuyuchisqa kanqa, hinaspan lloqsispa paywan maqanakunqa, chay norte llaqtapi reywan; payqa hatun achka runakunata huñuchinqa; ichaqa chay achka runakunata makinman entregasqa kanqaku. Hinaspa chay achka runakunata apaqtin, sonqonqa hatunchasqa kanqa; hinaspan achka chunka waranqa runakunata urmachinqa; ichaqa chaywanqa mana kallpanchasqa kanqachu.

Paniumpa maqanakuy (Cesarea de Filipo)

Chinchay suyuq reyñin kutimunqa, ñawpaq kaqmantapas aswan hatun achka runakunata huñuspa; hinallataq wakin watakuna qhipaman cheqaqtapuni hamunqa hatun ejercitowan, achka qhapaq kaywanpas.

Chay p'unchaykunapi achkakuna hatarinqaku uray llaqtapa qhapaq reyninpa contra; kikintaqmi llaqtaykimanta suwa runakuna hatunchakunku musqhoyta sayachinankupaq; ichaqa urmanqaku.

Chaymi, hanaq llaqtap qhapaqnin hamunqa, allpata huqt'achispa, ancha sinchita amachasqa llaqtakunata hap'inqa; uray suyuq kallpankunataq manan sayayta atinqachu, nitaq akllasqa runankunapas, nitaq ima kallpapas kanqachu sayayta atinampaq.

Domingupi ley Estados Unidos de América llaqtapi

Ichaqaqaq hamuq yaykusqanqa munasqanman hina ruwanka, paypa ñawpaqenpiqa “mana pipas sayanqachu”; hinaspa “hatun sumaq allpapi sayanqa”, chay allpataq makinqa tukuchinqa. Payqa hatun sumaq allpamanpas yaykunqa, achka llaqtakunaq atipachisqa kanqa; ichaqa kaykunam makinqanmanta qispinqaku: Edom, Moab, hinaspa Ammonpa churinkunamanta ñawpaq kaqkuna. Makinta mast'arinqa llaqtakunapa contranmanpas; Egipto allpapas manam qispinqachu. Daniel 11:40, 10–16, 41, 42.

Pedroqá proféticamente Cesarea Filipope (Panium)pi kashaqtin, Pentecostésqa qepa tamya pacha kashan, chaymi payta churan tawa chunka versículopi “pakasqa historiapi”. Munani rimayta kunan Ucrania llaqtapi guerraqmantam, chayqa chunka hukniyuq capitulopa chunka hukniyuq versículonpi rikuchisqa kashan, hinallataq hamuq Panium guerraqmantapas, chunka kimsaqniyuqmanta chunka pichqayuqkama versículokunapi, mayqinmi pusan kimsaq kaq Hatun Mundial Guerraman; chaykunaga hawa ruwaykuna 1989 watamanta Domingo ley kama kashan. Ichaqa kunanqa reqsichkashanchik kimsaq kaq angelpa historianta, 1844 watapa octubre killapa iskay chunka iskayniyuq p'unchawmanta 1863 watapi huk legal iglesia paqarisqankama.

Chay siq'i rikuchin kimsa kaq angelpa chayamusqanta 9/11 (1844) p'unchawmanta Domingo ley kama (1863). Domingo leyqa Emancipation Proclamation nisqawan unanchasqa karqa, libertad willakusqanta qallarichispa; chayhinaqmi Domingo leyta unanchan, maypichus libertad qichusqa kanqa. Ñawpaq Republicano prezidentepa willakusqan libertadmi unanchan qhipa Republicano prezidentepa qichusqan libertadta—paymi profecía nisqaman hina churakusqa kashan Domingo leypi dictador tukunanpaq.

“Llaqtanchik kamachikuyninpa principiosninkunata hina ñakarichispa, Domingo p'unchay kamachiyta churananpaq, Protestantisqaqa kay ruwasqanpi papakunapa iglesiawan makinta

huñuspa hukllaykukunqa; chayqa manam ima hukñachu, aswanqa kawsayta qoykuymi chay tiraniaman, mayñan unaymanta ancha munaspa suyasqanmanta kutimunanpaq, hukmantaq ruwaypi despotismoman sayarinanpaq.” Testimonies, volumen 5, 711.

742 a.C. watam qallarirqa alpha historiata, Isaías qanchis versículo pusaqpi kaq pacha profeciakunata qallarispas, chaykunaqa 1863 watapi omega hunt’asqaman chayarqa. 742 watapi Ahaz, ura reino Judápa reynin, chunka ayllukunamanta rurasqa hanaq reinoq contranpi huk guerra civilman yaykusharqa. 742 a.C. historiataqa Judápi rikuchirqa, qillqasqa Simikunapi literal llaqtan sumaq allpa kasqanpi, literal judíokunawan hunt’a, hinaspa pasajepi millay hinaspa mana yuyayniyuq rey Ahazwan representasqa—chayhina 1863 watapi omega historiata tipificaspa. 1863 watapi omega historiataqa hunt’akun Estados Unidos kay pachapa uywa kasqan pacha ukhunki, Bibliapa profecianpi soqta reino kasqanrayku. Estados Unidosqa espiritual sumaq allpam, protestante cristianismomanta rurasqa, paykunapa bibliapi espiritual judíokuna kanku. 742 a.C. alpha historiapi hanaqwan uraypa chawpinpi guerra civil kasqanqa 1863 watapi omega historiapi hanaqwan uraypa chawpinpi guerra civilta rikuchirqa. Iskay testigokuna kuskapiqa domingo kamachikuymán chaykama hawapi historiata rikuchinku, maypichus espiritual sumaq allpa yapamanta iskay claseman rakisqa kanqa.

742 a.C. watapi, norte llaqtakunapa atiyninga Israelpa chunka ayllunkuna norte kaqkunawan Siriapa huñunakuyninta rikuchirqa; chayhinaqa hawamanta atiyuniyuqwan huñunakuyninta unancharqa, imaynachus cumplikusqa karqa Guerra Civilpi, esclavitudta yanapaq papadupa yanapaynin esclavitudta yanapaq sur kaq estadokunaman qusqapi. Siriapa hawamanta yanapaqmasin 742 a.C. watapi, hinallataq Guerra Civilpi papadupa hawamanta yanapaqmasin, kay pachapi globalistakunapa huñunakuyninta, globalista demócratakunawan kуска, MAGA-ismopa contran maqanakusqankupi reqsichin; chay maqanakuymi qallarirqa 2015 watapi, tawa kaq, aswan qhapaq presidente sayariqtin, chaywanpas Grecia suyu llapanta kuyuchirqa Daniel chunka hukniyuq, iskay kaq versículopi nisqaman hina. Chay kuyuchiyninqa Joel qillqapi mana Diospi ñiqkunapa rikch’ariyninta reqsichin. “Grecia” hinallataq “heathen” nisqakunapas dragón atiyniyuqa unanchankuna kanku; paymi mundo llapanta Armagedónman pusayku, bestiawan llulla profetawan huñunakuspa.

2015 watapiqa mana Diosta reqsiqkuna rikch’arirqanku Joelpa profetiku qayakuyninman Josafatpa pampaman, paymi chayta suticharqa juicioq pampa nispas. 2015 watapi Donald Trump willakuyta ruwarqa presidente kayman postulanamanta; chay hinaqa kuyuchirqa globalistapa imperiunta, Grecia hina rikuchisqanta, hinaspa mana Diosta reqsiqkuna puriyinkuta qallariyrqanku Armagedónman, hinaspa uk watalla pasasqa qhepata Ucraniapa guerram qallarisanmantapacha, Daniel 11 nisqapa chunka hukniyuq versiculon hunt’akusqanman hina.

742 a.C. watapi 1863 watapi llaqtapura awqanakuykuna rikhuchinku Domingo kamachiypa historiata, chaymi Biblia profeciapi soqtak kaq reinoq tukukuyninta señalachin. Chay soqtak kaq reinomi qallarín Sapaqman Kutichiq Awqanakuyman, chayrayku soqtak kaq reinoq tukukuynin Domingo kamachiypi rikhuchin Sapaqman Kutichiq Awqanakuyta kutimuyta, kikin pachapi llaqtapura awqanakusqakama kasqanpi. Ima sutichasqa kasqanpas, “llaqtapura awqanakuy” icha “sapaqman kutichiq awqanakuy” nisqapas, qhawariypa rikchayninmanmi sayan. Kunan Demócrata

runakuna imata ruwashanku kamachikuywan maqanakuspa, qollqeta suwaspa, llullakuspa, mana kamachisqa yaykuqkunata yaykuchispa, hinaspa willakuywan umachakuspa, chayta sutichanku huk color-revolution nisqawan; ichaqa chay pacha kikillan ruraykunata, paykunaq globalista purichikuyninkunata hark'aq almaskunaqa, “civil” ch'aqwayta hatarichiy hina qhawanku. ¿Antifaqa huchasapaq runachu, utaq héroechu?

Ishkay ñawpaq pacha awqanakuykunaqa hukllam rakinakuq awqanakuyta rikuchinku, chayqa qhipa Republicano umalliqpa historiampi pasaq. Ñawpaq Republicano umalliqwan hina, chay awqanakuyqa qhipa Republicano umalliqwan atipaykusqa kanqa, paytaq ñawpaq Umalliqwan unanchasqa karqa, paymi hinallataq Revolucionario Awqanakuypi atipaq karqa. MAGA revolucionqa, Demócratakunapa nisqanman hina, kunan pacha “llaqta ukhupi ch'aqwaykunata” rurachkan. Sapaq runapa kikin políticapi sayayninman hina, kunan pacha awqanakuyqa ichapas revolucionario awqanakuyta utaq civil awqanakuy. Profeciapiqa iskayninmi.

1863 watapi domingo p'unchay kamachiya rikuchin, hinallataq 1844 watapas chayta rikuchin, kimsa kaq angel domingo p'unchay kamachiya willakuyninwan chayamusqanrayku. 1844 watamanta 1863 watakama pacha, qallariymantapacha tukukuyninkama, domingo p'unchay kamachiya unanchanwan apasqa kachkan. 1846 watapi Whites nisqakunapa kasarakusqanku, sábado p'unchay waqaychasqanku, hinallataq Harmanmanta Whiteman sutichakuy tikrasqanku, October 22, 1844 p'unchaypi yaykusqa kasarakuy hunt'asqa kasqanta unancharqan, chay hunt'akuytaq kimsa kaq angelpa pruebanakuy ruwanapa qallariyninta unancharqan, imaynatachus manápa kimsa kutin sábado pruebanakuyqa Puka Lamar qochapi bautismomanta qhipaman chunka pruebakunapa qallariyninta unancharqan hina.

Manáqa ñawpaq kaq pruebay karqan, hinasapas Kadeshpi chunka kaq pruebayta rikuchirqan; iskayninkuqa kimsa kaq angelpa willakuyninta rrepresentanku, chayrayku Domingo kamachiypapas.

“Sapa semanapi paykuna ch'in pacha purisqankukama chunlla pampapi, israel runakuna kimsa kuti milagrotá rikurqanku, chaymi yuyayninkuta allinta qhawayachinampaq sábado p'unchaypa santu kayninmanta: soqta kaq p'unchaypi iskay kuti aswan achka maná urmarqa, qanchis kaq p'unchaypitaq mana imapas urmarqachu, sábadopaq munaq rakiqa misk'i, ch'uya hinalla waqaychasqa karqa, huk kutikunaqa mayqin ima puchuy waqaychasqa kaptinqa manaña serviq karqanchu.” Patriarcas y Profetas, 296.

Chunka ñawpaq pruebakunaq ñawpaqnin karqan “maná” prueba, Apocalipsis chunka tawayuqpi kinsa angelkunaq kimsachakuy willakuyninta rikch'achispa. Maná hina, angelkunapas kimsachakuy willakuyta rikuchinku semanapa ñawpaq p'unchawninpi yupaychaymanta waqaychanapaq. Manápa kimsachakuy milagronqa “yuyayninkuta saminchaypaq rurasqa karqan sábado p'unchawpa sagradu kayninmanta,” chaymi, sut'inchayman hina, kinsa kaq angelpa rurananpas. Manáwan rikuchisqa kinsa milagrokunamanta ñawpaq kaqqa hanaq pachamanta tanta mikhuymanta karqan, hinaspa “mikhuy” qa alfa unanchan qhepa para pacha tiempomanta. Iskay kaq milagroqa iskay kaq angelpa willakuyninta rikuchin, maypichus inspiración simikunata hinaspa rimaykunata “iskaychayta” ruwan, Babiloniapa iskay urmayninkunawan unanchasqa

pacha riqsichinapaq, imaraykuchus Babilonia urmarunña, urmarunña. Iskay kaq milagroqa soqta kaq p'unchawpi manápa tupuyninta “iskaychay” karqan. Kinsa kaq milagroqa qanchis kaq p'unchawpa sábado tantata waqaychasqa kaynin karqan.

Kimsa angelkunapa rikch'aynin hina, manáqa ñawpaq angelmi, chayrayku tukuy willakuyta apanan tiyan, mayqinchus Apocalipsis chunka tawañiqinpiqa kimsa angelkunapa llapa willakuyninmi kachkan. Ñawpaq angelqa kimsa angelkunapa willakuyninkunamanta huk fractalmi. Fractal nisqaqa sasa geometría rikch'ayninmi, mayqinta rakiyta atisun partesman, sapa partipas hunt'asqa tukukuyninpa uchuychasqa kikin copianta hina kaspas. Kay imayna kayqa sutinchaykusqa self-similarity nisqawan. Fractalkunaqa achka sasa sut'i detayuyuk kanku, mayk'aqpas aswan qayllaman qhawarispapas. Fractalkunaqa matemáticapi, biológíapi, físicapi, geológíapi, químicapi, astronomíapi, ingenieríapi, hinallataq achka huk yachay pampakunapipas rikurikunku.

Apocalipsis libroq chunka tawayuq t'aqapi kimsa angelkunapa “kimsa patayniyuq ruwanakuy” nisqanqa ñawpaq angelpa willakuyninpi rikuchisqa kachkan, chhaynataqmi ñawpaq angelqa kimsa angelkunapa “fractalninku” hina rikukun. Daniel libroq ñawpaq kimsa t'aqankunaqa sapaqmanmi ñawpaq, iskayñiqin, hinaspa kimsañiqin angelkunapa willakuyninkunata rikuchinku; Daniel libroq ñawpaq t'aqanpiqa chay kikillan “kimsa patayniyuq ruwanakuy” kachkan, imayna chay kimsa t'aqakunapi rikuchisqa kasqan hina, hinaspa imayna kimsa angelkuna ñawpaq angelwan tupachisqa kasqankupi hinataq.

Manápa kimsa kuti milagrun mikunapaq karqa, hinaspa Danielpa qelqen huk kaq capítuloqa mikunamanta rimarin. Danielqa mikhunata akllaspam dietapa pruebanta atiparqa, Babiloniapa mikhunanta saquespa legumbrekunata akllarispas. Chaymanta rikch'ayninraykum pruebaman churakurqa, hinaspa rikch'ayninqa huk rakiyta ruwarqa paypa uya rikch'ayninwan, Babiloniapa mikhunanta mikhukkunapa uya rikch'ayninwanpas. Iskay kaq angelpa willakuyninqa Babiloniamanta rakikuspa llusqiyta waqyan, huk rakiy pacha historiapi maypichus iskay clasekuna rurakunku, chaymantataq rikuchikunku. Danielpaq chay iskay kaq pruebaqa Nebucadnezarpa kimsa kaq pruebaman pusarqa, mayqinchus huk kaq capítuloapi kimsa kaq prueba karqa, hinaspa kimsa kaq capítuloapi qori lantipa pruebanta unancharqa; chaytan Panay White kutin kutin domingo ley nisqawan reqsichin, mayqinchus kimsa kaq angelpa willakuynin. Danielpa huk kaq capítuloqa Danielpa ñawpaq kimsa capítuloqninkunapa fractalninmi, hinaspa chay kimsa capítuloqakunaqa Apocalipsis chunka tawañiyuq capítuloq kimsa angelkunata unanchanku; paykunamanta ñawpaq kaq angelpas Danielpa huk kaq capítulo pas llapa kimsa angelkunapa, llapa kimsa capítuloqkunapapas fractalninkunam.

“Sapa semanapim chay sunqun pampa chunlla puriykuyninkupim israel runakuna rikurqanku kimsa kuti milagrotas, sábados p'unchaypas qullanan kayninta yuyayninkuman takyaypaq wakichisqa: soqta kaq p'unchaypi iskay kuti aswan achka maná urmaykurqan, qanchis kaq p'unchaypitaq mana ima urmarqanchu, sábadopaq waqaychasqa rak'iqas misk'i hinalla, ch'uya hinalla qhiparqan; huk tiempopi imapas waqaychasqa kaptinqa manaña llamk'achiyatina karqan.”

“Maná qosqanmanta tupaqkuna ukhupi, allin sut’inchayniyuq qhawariyta tariyku, chaymanta sut’ita yachakun: samana p’unchawqa mana qallarisqa karqanmanchu, achkha runakuna nisqankuman hina, leykuna Sinaípi qosqa kaptin. Israel ayllukuna manaraq Sinaíman chayashaqtinku, paykunaqa yacharaqkankuña samana p’unchawqa paykunapaq hunt’akuyña kasqanta. Sapa Viernes p’unchawpi iskay kuti rakiyta manámanta huñunaykupaq kamachisqa kasqankurayku, samana p’unchawpaq wakichikuspa, maypachachus mana urmamunqachu, chay samana p’unchawpa santu kayninqa sapa kuti yuyarichisqa karqan paykunaman. Hinallataq, wakin runakuna samana p’unchawpi lloqsispa maná huñuq rirqanku chayqa, Señorqa tapurqan: ‘¿Hayk’aqkamataq mana munankichikchu Kamachiykunata, Leyniyunatapas waqaychayta?’” Patriarcas y Profetas, 296.

T’antachispa hinaspa mannata mikhuq, chayqa qhawaqcharinmi Juanpaq, Apocalipsis libro chunka kaq qillqapi, angelpa makimanta huch’uy librotam hap’iq (huñuq) hinaspa chaymanta mikhuq.

Hinallataq angelmanman, hinaspataq nirqani: “Qoway huch’uy libroykita,” nispá. Paytaq niwarqa: “Jap’iy hinaspa mikhuq tukuyta; wiksaitanmi hayaqtaq ruwasunqa, ichaqa simiypinqa misk’i hina misk’illa kanqa.” Apocalipsis 10:9.

Juanqa ñawpaqtaqa angelman riqsispa mañakunankuraq karqa, chaymantataq “huch’uy librot” hap’inankuraq karqa, chaymantataq “mikhunankuraq” karqa. Juanqa kimsa ñiqi puriykunata rikuchkan ñawpaq angelpa, angelman rispa hinaspa mañakuspa; chay qhepantataq iskay ñiqi hap’iywan, kinsa ñiqitaq mikhuqwan. Huñuy chayri mikhuqqa, manápa kimsa pruebankunamanta ñawpaq kaqmi, ichaqa llapan kimsa maná pruebankunapa fractalnintam apallantaq. Manáta huñuspa hinaspa mikhuspaqa, Jeremíasta tipificashan.

Simiynikikuna tarisqa karqan, hinaspataq mikhurqani; simiynikikunaqa sonqoypaq kusikuywan kisisqa kanankama karqan: sutyikiwanmi sutichasqa kani, ay Apu Dios, ejercitokunapa Diosnin. Jeremías 15:16.

Jeremiaspa “simasqan rimasqankuna” tarisqa karqan, huch’uy liwruta maskhaspa chaymanta mañakusqan qhipaman. Paypa simin tarisqa karqan maná huñusqa kaptin. Maná huñuyta hinaspa mikhuq kasqankuqa, Ezequielta unanchan, payman qusqa liwruta mikhuqta; chayta ruwaspanmi reqsichin, liwruta mana mikhuyninqa hatariq wasi hina kasqanta.

Qamqa, runa churiy, uyariy imatachus nisqayta qampaq; ama kaychu mana kasukuq hina chay mana kasukuq wasi hina: kichariy simiykita, mikuytaq imatachus qosqayta. Hinaqtin qhawaykaptiy, qhawariy, huk maki kachkasqa ñoqaman; chaypitaq kachkarqa huk qillqasqa k’illik’a; paytaq mast’arirqan ñawpaqniypi; chaypiqa qillqasqa kachkarqa ukhupipas hawapipas: chaypiqa qillqasqa kachkarqa waqaychasqakuna, llakikuy, hinaspa ay. Chaymantapas niwarqan: Runa churiy, mikuy imatachus tariyniki; kay k’illik’ata mikuy, hinaspa riy Israelpa wasinman rimamuy.

Chaymi simiyta kicharqani, payqa chay qillqasqa rollota mikhuchiwaraq. Hinaspataq niwarqan: Runa Churi, wiksaykita mikhuchiy, sonqoykita hunt’achiy kay qosqayki rollowan. Chaymantataq mikhurqani; simiypitaq misk’i hina k’acha misk’iyoq karqan. Ezequiel 2:8–3:3.

Ezequielqa icha libritota mana mikuyta munaspanqa, wasinpi hatarikuq runakunawan kashanmanmi; hinaspa “mikunampaq” nisqa “libropa rollon” rikuchisqa karqa “waqaykunata, llakiyta, hinaspa ay!” nisqakunawan, qhipa p’unchaykunapi kimsa kuti willakuyniyuq willakuyta rikuchispa. Qhipa p’unchaykunapa kimsa kuti willakuyninqa Apocalipsis chunka tawañiqpi kimsa angelkunapa willakuyninkunam; hinaspa Ezequiel chay kimsa willakuykunata rikuchisqa contextoqa Islampa hinaspa kimsakaj ay! nisqapa contextonmi. Chay kimsa willakuykunaqa alfatapas omegatapas charinku; kimsakajtaq “ay!” nisqañam, Islampa huk ñawpaq simbolon, chayrayku alfaqa omegawan tupananmi. Chayhinaqa “waqaykuna” nisqaqa 9/11-manta qallariq waqaykunatam rikuchin, qanchiskaj trompetapa hinaspa kimsakaj ay! nisqapa chayamusqanwan, chaymanta aswan-aswan hatunyarispa qanchis qhipa plaga-kunakama chayanankama. Apocalipsis chunka hukniyoqpi domingo ley nisqa “pachakuti”-pi, kimsakaj ay! utqayllam hamun; hinaspa inspiracionqa yachachiwanchikmi Isaías chunkañiqpi mana allin kamachikuy nisqaqa chay domingo ley kasqanta. Chay versículo qallarín “ay!” nispa, mana allin kamachikuykunata ruwaqkunapa contranpi.

Maná mikhuynin karqa kimsa pruebakunamanta ñawpaq kaq; iskay kaqtaq karqa allichakuy p’unchawpi “iskaychay”. Hinataq, ¿imatataq allichakuchkarqanku? Paykunaqa allichakuchkarqanku Sábado pruebarayku, chaymi kinsa kaq angelpa willakuynin.

Chay kimsa kuti milagroqa chunka pruebakunap ñawpaq, icha alpha pruebanpas karqan. Diosqa ñawpaq pasopi manáta qorqan, chaymanta iskayñiqin pasopi “doble” rakita qorqan, ichaqa kinsañiqin pasopiqa mana imatapas qorqanchu. Kinsañiqin pruebaqa ñawpaq iskay pruebakunamanta hukniraymi, imaraykuchus kinsañiqinqa litmus prueban. Chay kimsa pruebakunaqa chunka-paso pruebakuna rurayninpa alpha-ninta rikuchin, mayqinchus ñawpaq Cadeshman pusaykuchkan.

Sichuspa imaymana teologokunata, tarinkichikmi askha listakunata chunka pruebakunamanta, chaykunaqa tukunku ñawpaq Kadespi. Yaqa llapankum Red Sea-ta huknin kasqanta chay chunka pruebakunamanta churanku, wakinkunaqa churanku historiapi señalkunata Red Sea-man manaraq chayaspa, plágakuna ukhupi. Llapankum pantasqanku.

Ñawpaq pruebam manámi. Pabloqa reqsichinmi Puka Quchata chimpanisqanku bautismo kasqanta.

Chaymantaqa, wawqe-panillaykuna, ama munanichu mana yachaq kaykichikta, imaynatas llapa ñawpaq taytakunanchik phuyup ukhunpi karqanku, hinaspa llapanku qochata chimpapurqanku; hinaspataq llapanku phuyupipas qochapipas Moisesman bautizasqa karqanku. 1 Corintios 10:1, 2.

Moisésqa Jesusman rikch’akuyta qhawachin, hinaspa Jesuspa bautizakusqanqa huk pruebay proceso kasqanta reqsichin, kimsa kutipi kasqanta, mikhunapa munayninmanta pruebaywan qallarispas chayta aswan sinchita qhawarispa. Chakataqa Egiptopi Pascuawan rikch’achisqa karqan. Puka Lamar qhepa ladunman llusqisqankumanta, Cristoqa ñawpaq ruruchasqa haywarikusqa hina kawsarimusqa karqan. Juan Bautistaq makinmanta yaku p’ampamanta llusqisqa p’unchaypi, Cristoqa (ñawpaq ruruchasqa haywarikusqa) tawa chunka p’unchayniyuq pruebay procesota qallarín. Bautizakusqanwan rikch’achisqa kawsarimusqa qhepata, tawa chunka p’unchaykuna

karqan maypin Cristoqa discípulonkunawan uyapura tinkuspa purirqan. Pruebay procesoqa Puka Lamar ch'akiyta chimparisqamanta qallarimun, imaynachus Cristoqa yakumanta llusqisqan ratopacha Espiritu rayku chunlla pampaman pusasqa karqan hina.

Cristopaq ñawpaq pruebanqa mikuy munaymanta karqan, imaraykuchus Hanaq Pantaqa hawkaqninchasqa llamk'ayninta qallarín Adán urmasqa kasqan cheqllapi. Puka Qochamanta llusqisqamanta qhipaq ñawpaq pruebanqa kimsa kutichasqa maná prueban, Hanaq Pantapi kimsa kutichasqa pruebata rikuchiq. Cristopa pruebanqa yakumanta llusqisqamanta qhipanpi qallarikurqan, chayrayku chunka pruebakunapas yakumanta llusqisqamanta “qhipa” qallarínanku. Hinaspan Cristoqa huk kimsa kutichasqa pruebaywan tinkuchisqa karqan, mikuy munaypa muyuriyninpi churisqa, imaynachus chayta rikuchirqan manápa kimsa kutichasqa prueban, Espiritu ñawpa Israelta Egiptomanta qarqospa ch'in pampa-man pusasqanmanta qhipa qallarísqan.

Huk listakunaqa, chunka pruebakuna Kadeshpi tukukuqkama ima hatarikuyninkunatachus rikuchinman nispa yuyaymanakuspa, Aaronpa quri becerro nisqa hatarikuynta chay chunka pruebakunamanta huknin kasqanta reqsichinku; ichaqa pantasqanku.

Quri wank'a urquchkaq quri becerro nisqapa phiñachisqan iskay pruebakunata rikuchin. Chayqa quri becerro nisqapa simbolismónpi huk ancha esencial kaqmi. Runakuna Dios mana rikunqachu nispa yuyarísqa rikuchisqanku idolatría qhepamanqa Moisespa kutimunqan hamurqan. Chaymantataq runakuna huk akllayta ruwarqunku, Moisespa rikuchisqan hina Diospa ñawpaqenpi llapan rikuyllapi idolatrakuna hina qhepakuyta.

Iscay hatun kuti aswan hatarichisqa hatun qhispiy pi, rikunchik profético rakiyta ayllukunapi, maypichus Leví ayllu sapanlla churasqa karqa santuario llamk'anapaq, imaraykuchus chay hatun qhispiyukama, santuario llamk'anaqa sapa ayllumanta kuraj paqarisqawan rurasqa kanan karqa. Manaña chayna kanqachu karqa. Kunanqa Leví ayllu, cheqaq kasqanmanta, templo-ta waqaychanqa. “Rakiy” utaq iskayman t'aqayqa qurikallpa becerro profético característicamanta huk imapasmi.

Aaronpa hatarikuyninmi Jeroboampa, Israelpa hanaq allpapa ñawpaq rey-ninpa hatarikuyninta rikch'achirqa. Jeroboamqa qori becerrokunata “iskaycharin”, hukninta Betelpi churaykuspa, huknintataq Danpi. Aaronpas Jeroboampas sutinchasqanku kikinichakuq willakuykunatam rikuchkanku, chaymi animalpa imageninpa rurasqa kasqanpa willakuynin. Animalpa imageninpa willakuyninqa iskay pacha-kutipi hunt'akun, Estados Unidospi Domingo p'unchaw kamachiywan rakisqa. Animalpa imageninpa iglesiatawan estadota huñusqa kasqanmanta huk unancham, ñawpaqta Estados Unidospi sayarichisqa, chaymantaq kay pachapi.

Uywakunaq animalpa rikchayninpa unanchankunawanqa sapa kuti rakisqa kan. Aaronwanqa Levita runakuna rakisqa kasqanm, Jeroboamwanqa chunka iskay ayllukunam iskay uray llaqtaman, chunka hanaq llaqtaman rakisqa kasqanm.

Iglesia wan estadowan tinkusqa chay tupanakuypa unanchanqa “uywapa rikch'aynin” sutiuyqmi kachkan Juanpa nisqanman hina Apocalipsis libropi. Aaronpa Jeroboampa qorimanta rurakusqan wakakunapas uywapa rikch'ayninkuna karqanku, chay rikch'ayninkuna kasqan uywaqa

Babiloniam, imaraykuchus Bibliapi profeciapa ñawpaq kaq qhapaq suyuqa Danielpa iskay kaq capitulopin “qori” umaman rikuchisqa kachkan. Uywapa rikch’ayninqa iskay pruebakunata unanchan, imaraykuchus pruebaqa ñawpaqta kay pachapi uywamanmi apamun—Estados Unidosman, chaymanta Apocalipsispa chunka kimsaqniyuq capitulopin Estados Unidosqa kay pachapa runakunata kallpanchan uywapaq rikch’ayta sayarichinankupaq. Ñawpaq pruebaqa USA-m, chaymantataq kay pacha.

“América, hinaspaq qispisqa religioso libertadpa allpan, Papadowan huñunakuspa yuyaychayta kallpachinqa hinaspa runakunata llulla sábadota yupaychanankupaq mañakuchinqa chayqa, kay pachapi llapa suyukunapi tiyaq runakuna paypa ejemplonta qatipachisqa kanqaku.” Testimonies, volume 6, 18.

“Jawa marka nacionkunaqa Estados Unidospa ejemplonta qatinqaku. Payqa ñawpaqman pusachkaptinpas, chay kikin crisisqa llaqtanchikmanmi hamunqa kay pachapa llapan partenkunapi.” Testimonies, volumen 6, 395.

Quri wallqipa torochakuyqa iskay rakiyuqmi, hinaspa qallariq isqun pruebakunamanta iskayninta señalaspa, chaykuna chunka kaq, tukukuq prueba-man pusanku, ñawpaq Kadeshpi. Aaronpa hinaspa Jeroboampa torochakuykuna hukllachasqa “sikiq sikiqman” apamusqaña kaqtin, Aaronta tarinki, hatun sacerdote, huk iglesia-ta rikch’achispa, hinaspa Jeroboamta, Israelpa rey-nin, estado-ta rikch’achispa. Iskay sikiqkuna kuskapiqa iglesia-estado huñunakuypa huk símbolo-ninmi. Jeroboampa iskay altar-ninkuna Bethelpi sayachisqa karqan, (niqnin iglesia) hinaspa Danpi (niqnin juicio), iskaynin kuskapi iglesiawan estadowan huñunakuyninta rikch’achispa. Kay puntokuna churasqaña kaqtin, chunka pruebakunata reqsispa qallarisun.

Chunka qanchis t’aqaykunaqa samana p’unchaypa samayninpa contexto ukupi churakusqa kanku (Hebreos 3–4). Qallarikunku maná nisqapa kimsa kuti milagronninwan, chaymanta yachachisqanwan samana p’unchaymanta, hinaspa tukukunku chunka kaq t’aqaypi, ñawpaq Kadeshpi. Chay ñawpaq Kadeshqa “Qelqakunapi phiñasiy p’unchay” nisqam, hinaspa Pabloqa qhepa hatun sayk’akuyta samana p’unchaypa t’aqayninpa contexto ukupi churaykun. Alfa t’aqayqa samana p’unchaymi karqa, manáwan unanchasqa hina, hinaspa chunka kaq, omega t’aqaypas ñawpaq Kadeshpiqa samana p’unchaypa samayninmi karqa. Alfa hinallataq Omegaqa wiñaypaqmi qallariymanta tukuyta rikuchin.

Chayrayku, (imaynataq Espíritu Santo nin: Kunan p’unchaw paypa rimayninta uyarinqichik chayqa, ama sonqoykichikta rumiyachiykichikchu, phiñachiypi hina, ch’in pampa piñachiy p’unchawpi hina: maypachachus taytaykichikkuna noqata watukamuwarqanku, yuyayman churawarqanku, hinaspa tawa chunka watakunata ruwasqaykunata rikurqanku. Chayrayku chay miraywan llakikurqani, nispaq: Paykunaqa sonqonkuwan sapa kuti pantanku; ñanniykunatataq mana reqsirqankuchu. Chaymi piñakuyniypi jurarqani: Samayninyma mana haykunqankuchu.)

Wawqekuychik, wawqiykuna, ama mayqenniykichikpi kachunchu mana iñiywan millay sunqu, kawsak Diosmanta karunchakuspalla. Aswanpas sapa p’unchay hukninchik hukninchikta kallpachaychik, “Kunan P’unchay” nisqa kashaqtinraq; ama mayqenniykichikpas

huchapa llullakuyninrayku rumiyayananpaq. Imaraykuchus noqanchikqa Cristopa ruwaq masinkuna ruwasqa kanchik, sichewaqa qallariyniykuta atiniyninchikpi kallpawan tukukuykama hap'ipakusunchik chayqa;

“Kunankamapas nisqa kachkan: Kunan p'unchayqa, sutiyninta uyarispaqa, ama sonqoykichista rumiyachiychikchu, imaynachus phiñachisqapi karqan hina. Wakinkunaqa, uyarispankupas, phiñachirqanku; ichaqa manam llapa Moiseswan Egiptomanta lloqsimuqkunachu karqanku. Chayri, pichikunawanmi tawa chunka watakuna phiñasqa karqan? ¿Manachu huchallikuqkunawan, paykunapa aychankunaq chunlla pampapi urmasqankuwan? Hinaspataq, pichikunamanmi jurarqan samayninman mana yaykunankupaq, mana iñiqkunamanchu? Chhaynaqa rikunchik: mana atirqankuchu yaykuyta mana iñisqankurayku.”

Chayrayku manchakusunchik, ama icha qankunamanta mayqenninpas paypa samayninman yaykunapaq saqisqa promesam kachkaptin, chayman mana chayasqaykita rikurichun. Imaraykuchus ñoqanchikmanpas allin willakuy willasqa karqan, paykunaman hina; ichaqa willasqa simi paykunata mana allinta yanaparqanchu, uyariqninpi iñiypi mana chaqrusqa kasqanrayku.

Ñuqayku, iñiqqa kaniqkunaqa, samayman yaykuyku, pay nisqan hina: “Phiñakuyniypi jurarqani: mana samaynayman yaykunqakuchu”; chaywanpas ruwasqankunaqa pacha qallariyninmantapacha tukusqa karqan. Qanchis kaq p'unchawmantaqa maypi kasqallapipas kay hinata nirqan: “Diosqa qanchis kaq p'unchawpi llapa ruwasqanmantam samarqan.” Kay kikin chiqapipis yapamanta nillantaq: “Mana samaynayman yaykunqakuchu.”

Chayrayku wakin runakuna chayman yaykunankupaqraq kachkan, ñawpaqta alli willakuy willasqakunaqa mana yaykurqankuchu mana iñiyninkurayku. Huk p'unchawtawanmi churallantaq, Davidpi nispa: Kunan p'unchaw, unay tiempo qhipaman; imayna nisqa kasqanta hina: Kunan p'unchaw paypa rimayninta uyarinkichis chayqa, ama sonqoykichista rumiyachiychischu.

Sichus Jesus paykunaman samayta qorqanman karqa chayqa, mana qhepaman huk p'unchawmanta rimarqanmanchu karqa.

Chaymiqa Diospa llaqtanpaq samayqa kanraqmi. Pim chay samayman haykurin, paypas kikinpa rurasqankunamanta samarin, imayna Diospas kikinpa rurasqanmantaraq samarisqanta hina. Chayrayku kallpachakusunchik chay samayman haykunanchikpaq, ama pipas mana iñiypa chay hina ejemplonta qatipaspa urmananpaq. Hebreos 3:8–4:11.

“Phiñasqa p'unchaypi” Josuéwan Calebwan willakuyqa qhespichisqa karqan. Kay pasajeqa huk clase runakunamanta sayachisqa kachkan, paykunaqa mana yaykonqakuchu, uyarisqanku huk willakuyta mana iñisqankurayku. Chay willakuyqa “samay” nisqawan rikuchisqa kachkan.

“Señor-man mana allinta, tukuy sunquwan, munakuywan yupaychaspa serviyta mana munakkunaqa kay kawsaypiqa ni hamuq kawsaypipas mana tarinqachu espiritu samayta. ‘Chayraykuqa Diospa llaqtanpaqqa huk samayraqmi qipan.... Chay samayman yaykunanchikpaqqa ch'amakusun, ama pipas mana iñiypa chay kikin rikch'ayninwan urmaykunapaq.’ Kaypi rimakusqa samayqa graciapa samayninmi, mayqinchus qelqasqa

kamachikuyta qatipas tarisqa. ‘Allin ch’amakuywan llamk’aychis.’” Pacific Union Recorder, November 7, 1901.

“Samay” nisqaqa huk willakuymi, Josuéwan Calebwan willakuyninkupi rikuchisqa. Pabloqa qanchis kaq p’unchaw samana p’unchawpa cheqaqkunata llamk’achin, ch’inneqpi wañunaypaq churakusqa runakuna mana chaskisqanku “samay” willakuypa unanchaqnin hina.

Rimayqa, “Kunan p’unchawpi Paypa siminta uyariyta munankichik chayqa”, kikinmi Apocalipsis libroq sinchi ñit’iyninwan, mayqen runapas Espirituq siminta uyarinman chaymanta; chayqa Espirituq willakuyninta uyariymi, chaymi qhepa paraq willakuynin, chaymi “samay” willakuy. Cadespi chay simi uyarikurqan, hinaspa hatarikuqkuna huk musuq pusariqta akillakurqanku Egiptoman kutirichinankupa. Kay phiñachikuypa willakuyninqa Salmo 95pi, hinallataq Pabloq Hebreospi rimayninpi qillqasqa kachkan. Chay willakuyqa unay Israelpa chunka kaq pruebampi pantasqanta reqsichin. Chunka pruebakunapa qallariynin alpha pruebanqa manápa kimsa kuti milagronwan qallarirqan, chaymi kimsa angelkunaq willakuyninkunata rikch’achin, Diospa Leyninta, sábado samayta, Hanaq Pacha Tantata, kasukuyta, hinaspa taripayta—hinaspa chay chunka pruebakunamanta qhepa kaqqa “samay” prueban karqan. “Samay” nisqa, munakuypa yanapayninpi, wayqe panay White nisqan hina, qhepa paraq unanchanmi. Cadesqa huk unanchaymi, qhepa paraq willakuyninta chaskiy utaq mana chaskiy pruebanmanta, mayqen willakuy “siki patapi siki patapi” rikuchisqa kachkan chaymanta.

Sapa siq’ipi “samayqa” Santo Espirituq hich’aykusqanmi, qhepa para hina rikuchisqa. “Samayqa” hinallataq qanchis p’unchaw sábado, chaymi qhepa paraq pacha cheqaqkuna pataman churakusqa selloq kikin. “Samayqa” hinallataq munakuyniyoy yanapayninmi, chaymi pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaman atiyinta qoykun, huchankuta wiñaypaq pichasqa kaptin. Chay munakuyniyoy yanapayqa manam sapallanchu chay qoykusqa atiyimi, mayqinchus santifikacionta rikuchin; aswanpas chay munakuyniyoy yanapaymi justificacionta qon, Cristoq yawarnin arrepentisqa almaq huchankunata hurqunapaq llamk’achisqa kaptin. Munakuyniyoy yanapaypa “samayninqa” Cristoq cheqan kayninmanta willakuymi, huk cheqan kay mayqinchus munakuyniyoy yanapayta (atiyta) qon huchallikuspa mana kawsanapaq, hinallataq chay munakuyniyoy yanapayqa huk Laodicea runata Filadelfia runaman tukuchin. Justificacionpa munakuyniyoy yanapayninwan tukusqaña, ñawpaq Laodicea runaqa, Filadelfia runa hina, munakuyniyoy yanapaypa atinwan, santifikasqa ñanpi purin glorificacionman apaq. “Samayqa” kinsañoqin angelpa willakuyninmi, “chiqap cheqaq faithwan justificacion” nisqa hina rikuchisqa. Chayna kaptinqa, Cadeshqa 1888 watamanmi qhawarichirqan.

Ñawpaq Kadeshqa reqsichin “samay” nisqa willakuyta, chaymi “evangelio” willakuyqa. Wiñay evangelioqa kaymi: ‘Cristoq ruwasqan, huk kimsa kuti pruebanakuy ruwanata qallarispas, chaywan iskay laya yupaychaqkunata wiñachispa hinaspa qawachispa.’ Ñawpaq Kadeshpi “samay” nisqa wiñay evangelioq willakuyninqa reqsichin wiñay evangelioq kimsa kuti willakuyninta, chayqa Santo Espirituq kimsa kuti ruwasqanwan kamachisqa, paymi huchamanta, chiqap kaymanta, hinaspa taripayninmanta yuyaychachin. Chay kimsa puriykunaaq maná pruebanapi kikin kimsa pruebanakuy puriykunam!

Chunka qhapaq watukuykuna kimsa kuti watukuypi qallarín, Diospa Leyninta, Sábadata, hinallataq runakunaq Diospa willakuyninta mikhuq hina chaskiyta, allinta akllayta hinaspa ukhuman yaykuchiyta allinta qhawarichispa. Chunka watukuykunamanta ñawpaq kaq watukuymi kimsa kuti karqa, chunka kaqpas chay hinallataqmi karqa. Ñawpaq watukuymi mannáta apaykachan, Hanaq P'antata rikch'akuq unancha hina, qanchis p'unchaw Sábadata hatarichispa. Qhipa watukuymi "samay" nisqata apaykachan, qhipa paraq tukuyninpi qhipa watukuypa rurayninpaq unancha hina, domingo ley patapi tukukuq, maypicha hanaq P'antata rikuchiqa kuna Sábadata unanchaqnin hina hatarichisqa kanku.

Chunkakuna chunka pruebakunapa qallariynin hinallataq chunka pruebakunapa tukukuyninpas samana p'unchawta hatunchan, chaymanta samana p'unchawwan tinkisqa evangeliomanta willakuynintapas, mayqinchus kinsa kaq angelpa wiñay evangeliumi. Ñawpaq kaq Cadesqa chunka pruebakunapa omega-ninmi; chayrayku chunka pruebakunapa alfa-ninpas kikin unanchayniyuq kanan tiyan. Cadesqa 1863 watata unancharqan, maypachachus Señorqa munarqan llanq'ananta tukuyspa llaqtanta wasinman pusayta, ichaqa Saminchasqa Hallp'aman yaykuyqa qhiparichisqa karqan.

"Kay qatiq qillqasqa Qillqakunata ñawirispapa, rikusunmi imaynatas Dios ñawpaq Israelta qhawarqan:

«"Señorqa Jacobta akllarqan Kikinpap, hinaspataq Israelta Kikinpap sapaq qori kaq qori-qhapaq qhapaqninpaq." Salmo 135:4.»

«"Señor Diosniykiman qampas ch'uya llaqtam kanki, hinallataq Señorqa qanta akllarqan paypaq sapalla llaqtan kanaykipaq, kay pachapi tukuy nacionkunamanta aswan wichaypi." Deuteronomio 14:2.»

" 'Qamqa Diosniyki Jehovápaq huk llaqtan santo kanki; Jehová Diosniykiqa akllasurqan qankunata paypa kikimpap huk llaqta sumaq akllaska kananpaq, kay pachapi tukuy llaqtakunamanta aswan hawapi. Jehováqa manam qankunapi munakuyninta churakurqanchu, nitaq akllasurqankichu wakin llaqtakunamanta aswan achka kasqaykichisrayku; tukuy llaqtakunamanta aswan pisillam kankichik karqankichik.' Deuteronomio 7:6, 7."

"¿Imanaraq kaypi reqsisqa kanqa ñoqaqa, Qanpa llaqtaykikunapas, Qanpa ñawpaqeykipi qespichisqa khuyapayniyoq kasqayku? ¿Manachu chaypi, Qam ñoqaykuwan kуска purisqaykipi? Chhaynapiqua sapaqchasqa kasaqku, ñoqaqa, Qanpa llaqtaykikunapas, kay pachapa tukuy runakunamanta.' Éxodo 33:16."

"¿Hayk'a kuti ñawpaq Israelqa hatarirqan, hayk'a kutiña juicio kunawan watukusqa karqan, waranqakuna wañuchisqa karqanku, Diospa kamachikuyninkunata mana uyarisqankurayku, paymi akllarqan! Kay qhepa p'unchaykunapi Diospa Israelninqa sapa kuti peligropi kashan kay pachawan chaqruykukuspa, Diospa akllasqa llaqtan kasqanmanta llaqa señal kunata chinkachinankupa. Yapamanta ñawiriy Tito 2:13-15. Kaypiqa qhepa p'unchaykunamanmi pusasqa kanchis, maypichus Diosqa paypaq huk sapalla, t'aqasqa llaqtata ch'uyanchashan. ¿Ñawpaq Israel hinachu payta phiñachisunchis? ¿Paymanta karunchakuspa, kay pachawan chaqruykukuspa, muyuriq naciónkunaq millay ruwayninkunata qatipaspa, p'iqiyku hawaman

hamunanta apachimunchischu?” Testimonios, volumen 1, 282, 283.

Hermana White tapun, “¿Ñuqanchikqa payta phiñachisunchikchu, ñawpaq Israel llaqtapa runankuna hina?” Payta phiñachinchik, kay pacha runakunawan chapurikuspa, Egiptowan rikch’achisqa kaqwan, chay kikin lugarwanmi Kadeshpi hatarikuqkunaqa pusanaqta maskarqaku kutin Egiptoman pusananpaq. 1863 watapi Egiptoman kutiyta munaypas, musuq pusanaqta akllaypas, yachachisqa qhelqapiqa kay pacha runakunawan tantanakuyta munaq hina rikuchisqa kachkan.

Kunan p’unchawpi qhawarisqanchik pasajeta ñawpaqta qatiq karqan Hermana Whitepa unay Israel mana samayman haykunanmanta rimaynin. Paykunap sapa kuti hatarikuyninpa contexto-pi, Dios imayna munarqan qhapaq warmiyninwan tinkunakuyta reqsichiq versículokunata churarqan, ichaqa qhapaq warmiynin mana chaskirqanchu. Qatiq pasajeqa pusawan chayamun ñawpaqta leesqanchikman.

Pay qillqasqan pasajepeqa hina nin: “Diosqa llaqtan runakunata mañarqan payllapi hap’ipakuyta. Manan munarqanchu payman mana sirviqkunamanta yanapayninkuta chaskiyta.” 1863 watapi, Laodicea Millerita Adventismon huk huñunakuyta ruwarqan Estados Unidos gobiernawan, yanapanankupaq llank’asqankupi, wayna qharinkunata ama apaykachanankupaq Amerikapa historiapi aswan wañuchiq waraman.

Kaypi ñawinchanchik Diospa unay Israel llaqtaman qosqan amonestacionkunata. Mana paypa allin munayninchu karqa paykuna chay hina unayta chunlla pampapi purinankupaq; payqa usqhayllam apamunman karqa Paymi Aypasqa Allpaman, payman kasukuspa paypa pusasqan kasqanta kuykuspa qatiqkuna kaspankuman chayqa; ichaqa payta chunlla pampapi achka kuti llakichisqankurayku, payqa phiñakuyninpi jurarqa paypa samayninman mana yaykunankupaq, iskayniyoqllataq, payta tukuy sonqowan qatiqkunallata. Diosqa llaqtanta mañarqa payllapi sapallanpi confiakuyta. Manam munarqachu paykuna yanapayninta chaskinankuta mana payta serviqkunamanta.

“Ñawiriy Esdras 4:1–5 nisqata: ‘Chaymantataq Judáwan Benjamínwan awqankuna uyarispa, prisionmanta kutimuqkuna Israelpa Señor Diosninpaq templota hatarichishaskankuta; hinaspataq Zorobabelman, taytakunapa umalliqninkunamanpas asuykuspa, nirqanku: Qankunawan kуска hatarichisunchik; imaraykuchus qankuna hina ñoqaykupas qankunapa Diostan mask’ayku; hinaspapas Asiriapa rey Esar-hadón p’unchawninkunamanta kayman pusamusqaykumanta pacha Payman sacrificio kunata haywayku. Ichataq Zorobabel, Jesús, Israelpa taytakunapa wakin umalliqninkunapiwan, paykunata nirqanku: Mana imatapas ñoqaykuwan kуска ruwanaykichik kanchu, Diosniykupaq wasita hatarichinaykichikpaq; aswanpas ñoqaykullam kуска hatarichisunchik Israelpa Señor Diosninpaq, imaynachus Persia suyuq rey Ciro ñoqaykuta kamachiwanchik chay hina. Chaymantataq hallp’apa runankuna Judápa runankunapa makinkunata pisi kallpayachirqanku, hatarichiyta ruwashaqtinku llakichirqanku, hinaspapas yuyayninkuta mana hunt’achiypaq paykunapa contra consejerokunata mink’akurqanku.’”

“Esdras 8:21–23: ‘Chayqa pachapin ayunayta willakurqani chaypi, Ahava mayu patapi, ñawpaqninpi Diosninchikpa ñak’arichikunanchikpaq, Paymanta mañakunanchikpaq huk allin

ñanta ñuqanchikpaq, wawakunapaqpas, llapa kaqninchikpaqpas. Reymanta soldadokunata caballoq silleroqkunatawan mañakuytaqa p'enqakurqani ñanpi awqakunaq contranchikpi yanapawananchikpaq; imaraykuchus reyman rimarqanchikña, nispá: Diosninchikpa makinmi allinpaq kachkan tukuy Payta mask'aqkunapaq; ichaqa kallpanpas phiñakuyninpas contranmi tukuy Payta saqeqkunapaq. Chayrayku ayunarqanchik, kayrayku Diosninchikta mañakurqanchik; hinaspan uyariwarqanchik.”

Profetakunapas kay taytakunaqa manam chay llaqtapi runakunata cheq Diosta yupaychaqkunata hina qhawarqankuchu; paykunaqa khuyapayakuq kasqankuta rimarqanku, yanapayayta munarqankupas, chaywanpas manam atirqankuchu paykunawan hukllachasqa kayta imapipas Paypa yupaychasqanman hina. Jerusalénman wícharispanku Diospa templonta ruwaq, hinaspa Paypa yupaychasqanta allinchaspa kutichiq, manam ñanpi yanapänankupaq reymanta mañakurqankuchu; aswanqa ayunaspa hinaspa mañakuspa Señorta maskharqanku yanapänankupaq. Paykunaqa creenirqanku Diosqa kamachinqa, amachanqa, hinaspa allin tukuchinqa Paypa sirviqkunata Payta serviyninpi kallpachakusqankupi. Tukuy imakunapa Kamaqninqa manam awqankunapa yanapayninta necesitanchu Paypa yupaychasqanta sayachinampaq. Manam mana allin kaypa haywarikuyninta mañanchu, nitaq chaskinchu chay haywarikuykunata mayqenkunachus huk dioskuna kanku Señorman ñawpaqta.

Sapa kuti uyarisqanchik kay nisqata: “Qankunaqa ancha sapallankichik.” Ñuqanchik llaqta hinaqa ima sacrificiotapas ruraymanmi almaskunata qispichinapaq, utaq cheqaqman pusarinapaq. Ichaqa paykunawan huñnakuyta, paykuna munasqankuta munayta, hinaspa kay pachawan sapaqkuytaqa manam atinchikchu, chayqa Dioswan awqanakuypi kananchikpaqmi karqan. Testimonies, volumen 1, 281, 282.

Pani Whiteqa rimarinqa, Cadespa hatarikuyninmanta willakuyninwan kуска, kaynata nin: “Llapa imakunata Kamaqmanqa manam enemigoikunapa yanapayninchu necesitakun, yupaychasqan sayarichinampaq. Manam mañanchu mana allin kaypa qarpakusqanta, nitaq chaskinchu Señor ñawpaqpi huk dioskunata hap'iqkunapa haywarisqankuta.” 1863 watapiqa, Laodicea Millerita Adventismo kuyuyqa huk iglesiaman tukuspa, chay atiyuniyuqwan hukllayakusqa, mayqinchus domingo yupaychayta nacionman, chaymanta qipanmanpas llapan kay pachaman kallpachinan karqa.

Qatiq qillqasqa qillqapi, 1863-man chayanampaq yanapakuq willakuq siq'ikunaq yuyaychayninkutaqmi qatipasaqku; chay 1863qa, 1844-manta 1863-kama willakuq pacha patapi churakusqa kallpachaq rumi hinam.

Imapas kaqmi, chayllataqmi kanqa; imatachus ruwasqa kashan, chayllataqmi ruwasqa kanqa; intip uranpiqa mana ima musuqpas kanchu. ¿Kanmanchu imapas mayqenmantachus nispá, “Qhaway, kayqa musuqmi”? Ñawpaq p'unchaykunapim ñañaqa karqanña, ñuqanchikmanta ñawpaqta. Yachanim, imatachus Dios ruwan, chayqa wiñaypaqmi kanqa: mana imapas yapayta atinchu, nitaq imapas qichuyta atinchu; Diosqa chayta ruwan, runakuna paypa ñawpaqenpi manchakunankupaq. Imapas karqan, kunanmi kashan; imatachus kanqa, chaypas ñañaqa karqanña; hinaspa Diosqa ñawpaqpas kashaqta mañan. Eclesiastés 1:9, 10; 3:14, 15.